

طرز دادرسی کیفری

ورژیم اطفال مجرم در فرانسه

سابقه تاریخی - در قانون مجازات عمومی سال ۱۸۱۰ فرانسه رژیم خاصی برای محاکمه اطفال مجرم ذکر نشده تنها در ماده ۶۶ قانون مزبور ذکر شده اطفال غیر ممیز را که سن آنها کمتر از ۱۶ سال میباشد ممکن است تنبیه و یا آنها را تادیب نمود.

اولین بار در سال ۱۹۰۶ قانونی راجع به محاکمه اطفال مجرم گذشت سپس در سال ۱۹۱۲ قانون دیگری در این زمینه وضع و بالاخره ضمن فرمان مورخ ۲ فوریه ۱۹۴۰ مقررات وسیعی در خصوص طرز محاکمه و محاکم اطفال و مجازات آنها در قوانین کیفری این کشور مقرر شد که با تغییرات جزئی بموجب قانون ۱۹۵۱ تکمیل و دو سال قبل بموجب فرمان ۲۲ دسامبر ۱۹۵۸ با مختصر اصلاحاتی فرمان ۱۹۴۰ مبنای محاکمه و رژیم اطفال مجرم قرار گرفت و مقرراتی جهت تعقیب و آئین دادرسی و مجازات اطفال مجرم وضع شده که ذیلاً بآنها اشاره میشود:

۱ - تعقیب اطفال مجرم

تعقیب اطفال مجرم بعهدہ یکی از دادیاران دادرسی شهرستان هر محل که مخصوص رسیدگی باین کار است واگذار گردیده و دادیار مزبور در نزد دادگاه اطفال انجام وظیفه مینماید.

در تمام موارد اعم از جنحه یا جنایت بازپرسی اطفال متهم ضروری است و بموجب فرمان مورخ ۲۳ دسامبر ۱۹۵۸ هم که اخیراً وضع شده در مورد جرائم خلافی از طبقه پنجم هم بازپرسی از اطفال متهم ضروری است.

در صورتیکه طفل دارای معاون و شریک جرمی باشد که کبیر باشد آنها را از یکدیگر جدا مینمایند و در موردیکه جرم ارتكابی جنایت باشد بازپرسی از طفل بوسله بازپرس مخصوصی که باینکار اختصاص داده شده بعمل میآید.

حضور وکیل مدافع برای طفل در مرحله بازپرسی ضروری است.
بازپرسی از طفل بوسیله قاضی اطفال که در عین حال رئیس دادگاه اطفال هم میباشد بعمل میآید.

در هر حوزه قضائی یک دادگاه اطفال وجود دارد.
باز پرس اطفال میتواند بدون تقاضای مدعی العموم از طفل بازپرسی نماید.

تحقیقات مقدماتی

همانطور که درباره بزرگ سالان معمول است باز پرس باید هر گونه تحقیقی را که برای کشف حقیقت لازم میدانند بعمل آورد و در عین حال که بتحقیقات ادامه میدهد باید در اطراف شخصیت طفل هم تحقیق نماید.

و بطوریکه در ماده ۸ قانون مورخ ۱۹۴۵ اشاره شده باز پرس باید در اطراف شخصیت طفل و همچنین محیط تربیتی او تحقیقات کافی بعمل آورد مخصوصاً قاضی اطفال باید از روی پرونده اجتماعی صغیر که حاکی از وضع مادی و اخلاقی و سابقه فامیلی میباشد مبادرت بصدور رای نماید.

Enquête Social - بوسیله مأمورین مخصوصی که برای اینکار تربیت شده اند تهیه میگردد مأمورین مزبور بنام مأمورین سرویس اجتماعی نامیده میشوند.

سرویس اجتماعی

در نزد هر دادگاه اطفال یک سرویس اجتماعی وجود دارد که اعضاء آن برای تهیه سوابق اجتماعی طفل مأموریت دارند.

آزمایش طفل

در موقع تحقیقات کودک در معرض آزمایش طبی و روان شناسی قرار میگیرد معمولاً برای این قبیل آزمایشها در حوزة قضائی سن طفل را بمرکز آزمایش زندان «Fresnes» میفرستند.

بازداشت احتیاطی طفل

در مواردیکه توقیف احتیاطی طفل ضروری باشد باز پرس اطفال باید طفل را بپدر و مادر طفل یا بمؤسسات عمومی و خصوصی تربیتی که برای نگهداری اطفال اختصاص داده شده اند بسپارد یا نگهداری طفل را بشخص مطمئنی و گذار نماید.

استثناء قاضی اطفال در مورد اطفالیکه سن آنها بیش از ۱۳ سال ست و توقیف احتیاطی آنها ضروری باشد میتواند قرار توقیف صادر نماید.

در مورد اطفال کمتر از ۱۳ سال فقط در امور جنائی که توقیف لازم باشد میتوان قرار توقیف صادر نمود ولیکن در امور جنحه توقیف طفل بهیچ وجه جایز نیست.

۲ - دادگاههای صالح برای رسیدگی بجرائم اطفال

بر خلاف آنچه مشخص صلاحیت دادگاههای کیفری در مورد رسیدگی بجرائم بزرگ سالان است یعنی در مورد جنایت دادگاه جنائی و در مورد جنحه دادگاه جنحه و در مورد خلاف دادگاه خلاف صالح برای رسیدگی است.

بر عکس در امور اطفال بنا بتشخیص قاضی اطفال در تحقیقات مقدماتی روش که در باره طفل باید اتخاذ گردد مشخص صلاحیت دادگاه رسیدگی کننده میباشد.

یعنی قاضی اطفال یا مستنطق باید تعیین نمایند طفل باید نزد کدام دادگاه راهنمایی شود.

طرز دادرسی کیفری

از طرف دیگر جرم وقتی محقق میشود که کاملاً معلوم شود طفل دارای قوه تمیز و ادراک بوده است و یا اینکه در باره طفل کمتر از ۱۳ سال مجازاتی غیر از روش تربیتی پیش بینی نشده است.

معدالک در این مورد هم باید ثابت شود طفل بقدر کافی دارای قوه شعور و اراده بوده است و در این مورد آراء متعدد از دیوان کشور فرانسه صادر شده است در صورتیکه محرز شود طفل دارای قدرت شعور و اراده بوده است در این صورت طفل بیکمی از محاکم ذیل جهت داوروی فرستاده میشود :

۱ - محکمه خلاف

در صورتیکه جرم ارتكابی بوسیله طفل از امور خلافی تا طبقه ۴ باشد (در قانون مجازات عمومی فرانسه جرائم خلافی ابتدا بچهار طبقه تقسیم میشدند و اخیراً بموجب فرمان ۲۳ دسامبر ۱۹۵۸ به پنج طبقه تقسیم شده‌اند.)

طبقه اول امور خلافی که مجازات آنها از ۳ تا ۲ فرانک جدید جریمه میباشد و احياناً حبس تا پنج روز.

طبقه دوم مجازات آنها از ۲ تا ۴ فرانک جدید میباشد و احياناً حبس تا هشت

روز.

طبقه سوم مجازات آنها جریمه از ۴ تا ۶ فرانک جدید و یا حبس تا هشت روز.

طبقه چهارم مجازات آنها جریمه از ۴ تا ۶ فرانک جدید و حبس تا ده روز.

طبقه پنجم مجازات آنها جریمه از ۴ تا ۱۰ فرانک جدید و حبس تا یکماه.

در این صورت اگر دادگاه خلاف تشخیص دهد که وضعیت طفل ایجاب رژیم

تربیتی مینماید در این صورت پرونده را نزد قاضی اطفال میفرستند.

۲ - قاضی اطفال

در صورتیکه جرم ارتكابی بوسیله طفل از نوع جرائم خلافی طبقه پنجم باشد یا از نوع

جنحه و یا جنایت. (در صورت اخیر سن طفل باید کمتر از ۱۶ سال باشد) در این صورت

قاضی اطفال صالح برای رسیدگی خواهد بود ممکن است همان قاضی باشد که مبادرت بپارسی

از طفل نموده است.

صلاحیت قاضی اطفال

قاضی اطفال فقط میتواند در مورد سپردن طفل بطور انفرادی نزد شخص یا فامیل

وی اتخاذ تصمیم نماید در موقعیکه قاضی اطفال خود قدام بمحاکمه طفل نماید محاکمه

سری است و بدون حضور تماشاچی بعمل میآید.

۳ - دادگاه اطفال

اگر مجازات طفل رژیم تربیتی شدیدتری را ایجاب نماید (باستثناء سپردن کودک

بفامیل یا شخص ثالث) در این صورت کودک بدادگاه اطفال هدایت میشود و دادگاه چند

نفره است.

طرز دادرسی کیفری

الف - طرز تشکیل - دادگاه اطفال از سه نفر تشکیل میشود یک نفر رئیس که همان قاضی اطفال است که بازپرسی قضیه هم بوده است و دو نفر عضو که قاضی نبوده بلکه از متخصصین روانشناس یا افرادی که ذی نفع در محاکمه طفل باشند تشکیل میشود. در فرمان ۲۲ دسامبر ۱۹۵۸ اشاره شده که دو نفر مزبور فقط باید از متخصصین روانشناسی انتخاب شوند.

ب - صلاحیت دادگاه اطفال

دادگاه اطفال صالح برای رسیدگی کلیه جرائم اطفال میباشد باستثناء جرائم از نوع جنایت در مورد اطفال کمتر از ۱۶ سال که راجع به جنایات هم صلاحیت رسیدگی دارد. دادگاه اطفال میتواند همان مجازاتی را که قاضی اطفال در قرار مجرمیت برای طفل در نظر گرفته مورد حکم قرار دهد یا تصمیم سپردن کودک در محل تربیتی دسته جمعی بگیرد.

۴ - دادگاه جنائی اطفال - الف طرز تشکیل

دادگاه جنائی اطفال از سه نفر تشکیل میشود یک نفر رئیس از میان مستشاران استیناف و دو نفر عضو که هر دو نفر قاضی اطفال میباشند. اعضاء هیئت منصفه همان اعضاء هیئت منصفه دادگاه جنائی معمولی است.

ب - صلاحیت دادگاه جنائی اطفال

دادگاه جنائی اطفال صالح برای رسیدگی بکلیه جنایاتی است که طفل مرتکب گردیده مشروط باینکه طفل در موقع ارتکاب بیش از ۱۶ سال داشته باشد. در دادگاه جنائی اطفال فقط افرادی که عضو مؤسسات تربیتی یا ذی نفع در محاکمه طفل باشند میتوانند حضور بهم رسانند. خود طفل را هم میتوان از حضور در دادگاه تا موقعیکه دادرسی در جریان است معاف داشت.

در فرمان ۱۹۵۸ اشاره شده که مشهود قضیه را هم میتوان در موقع دادرسی در قسمتی که ارتباط با آنها ندارد از حضور منع نمود علت این امر آنستکه لطمه بشخصیت طفل وارد نگردد. مطبوعات ممنوع از درج محاکمه اطفال در روزنامه ها میباشند.

۵ - مجازات

در موقعیکه معلوم گردید طفل مرتکب جرم شده مجازاتهای ذیل در باره او صادر میگردد.

الف - توبیخ

قاضی دادگاه خلاف یا قاضی اطفال میتواند تنها بتوبیخ طفل اکتفا نماید ولیکن دادگاه اطفال صالح برای صدور حکم توبیخ طفل نمیباشد.

ب -

سپردن طفل بافرااد خانواده یا قیم یا کسیکه باید از طفل نگاهداری نماید

طرز دادرسی کیفری

صدور حکم مجازات مزبور منحصرأ در صلاحیت دادگاه اطفال یا دادگاه جنائی اطفال میباشد بعلاوه میتوان تاموقعیکه سن طفل به ۲۱ سال نرسیده او را تحت مراقبت نگاهداشت.

ح - سپردن طفل بمؤسسات تربیتی

دادگاه اطفال یا دادگاه جنائی اطفال میتواند تصمیم بگیرد طفل تا موقعیکه بسن رشدنرسیده نزد مؤسسات تربیتی سپرده شود. مؤسسات تربیتی بچندقسمت تقسیم میگرددند.

۱ - مؤسسات تربیتی عمومی و یا خصوصی

در این مؤسسات اطفال برای فراگرفتن کار تربیت میشود هر طفل مجرمی را از هر نوع که باشد میتوان باین مؤسسات سپرد.

۲ - مؤسسات طبی روانی

مؤسساتی هستند که صلاحیت آنها بگواهی وزارت دادگستری رسیده و اطفال مجرم از هر دسته را میتوان باین مؤسسات سپرد.

۳ - آموزشگاههای مخصوص اطفال مجرم

در این قبیل آموزشگاهها اطفال بزهکار بدون اینکه با سایر اطفال آمیزش داشته باشند بتحصیل اشتغال میورزند.

۴ - مؤسسات تعاونی اطفال

در این مؤسسات فقط اطفال مجرم که سن آنها کمتر از ۱۳ سال باشد نگهداری میشوند معمولاً در این مؤسسات از اطفایی بی سرپرست نگهداری میشود اطفال مجرم را که بیش از ۱۳ سال داشته باشند نمیتوان باین مؤسسات سپرد.

۵ - مؤسسات تربیتی مراقبتی

اطفال مجرمیکه سن آنها بیش از ۱۳ سال باشد باین مؤسسات سپرده میشوند و در این مؤسسات طفل تحت رژیم مراقبتی شدیدی قرار میگیرد.

مجازاتهای عمومی

نسبت باطفالیکه سن آنها کمتر از ۱۳ سال باشد بهیچوجه نمیتوان حکم مجازات صادر کرد زیرا بموجب قانون ۱۹۱۲ که بقوت خود باقی است در باره این اطفال فرض عدم مسئولیت نافذ است. نسبت باطفالیکه سن آنها بیش از ۱۳ و کمتر از ۱۶ سال باشد میتوان حکم مجازات صادر کرد اما کیفیات مخففه مربوط بصغار باید در صدور حکم رعایت شود. نسبت باطفالیکه سن آنها بین ۱۶ و ۱۸ میباشد استثنائاً میتوان حکم مجازات بدون رعایت کیفیات مخففه مربوط بصغار صادر نمود لیکن در این صورت باید علت عدم رعایت کیفیات مخففه صریحاً ضمن حکم اشاره گردد.

در مواد ۸ و ۹ فرمان مورخ ۱۹۴۵ بقاضی اطفال یا محکمه اطفال اجازه داده شده که قاضی اطفال یا محکمه اطفال میتواند صدور حکم درباره طفل را بتاخیر انداخته و در این

طرز بازرسی کیفی

مدت کودک را تحت نظر گرفته باین ترتیب بکیفیات اخلاقی و معنوی طفل آشنائی کامل پیدا کرده سپس مبادرت بصدور حکم نماید.

دادگاه جنائی اطفال فاقد اختیار مزبور میباشد در عمل قاضی اطفال یا دادگاه اطفال از این اختیار استفاده نکرده بهمان دلائل که در پرونده شخصیتی طفل جمع آوری شده اکتفا مینماید.

۶- دستور اجراء موقت احکام مربوط بکودک

در قسمت اول ماده ۲۲ فرمان ۱۹۴۵ بدادگاه یا قاضی اطفال اجازه داده شده که قاضی یا دادگاه اطفال میتواند در مواردیکه حکم محکومیت کودک مربوط بغير محل او باشد دستورااجراء موقت حکم را صادر نماید هرچند حکم قابل اعتراض و استیناف و تمیزباشد.

۷- طرق تهديد نظر عادی و غیر عادی

احکامیکه در مورد کودک صادر میشود در صورتیکه غیابی باشد قابل اعتراض و در صورت حضوری بودن قابل پژوهش و فرجام میباشد و همچنین کلیه قرارهای صادره از طرف قاضی اطفال یا بازپرسی که بر حسب آن طفل با پدر در تحت مراقبت احتیاطی قرار گیرد قابل پژوهش میباشد.

دادگاه استیناف اطفال

طرز تشکیل دادگاه استیناف اطفال را فرمان ۱۹۵۸ تعیین نموده است بدین ترتیب که دادگاه استیناف اطفال از نه نفر قاضی از میان مستشاران استیناف تشکیل میشود که یکی از آنها همان قاضی اطفال میباشد. احکامیکه قاضی اطفال یا دادگاه اطفال صادر مینماید قابل پژوهش است.

تمیز

تمیز در خواست فرجام نسبت باحکام صادره اطفال مجرم مانند احکام صادره درباره بزرگسالان میباشد.

اعاده دادرسی نسبت باحکام مربوط برژیمهای تربیتی - احکامیکه مربوط بمجازات بمعنی اخص میباشد و در باره کودک صادر میگردد چون حاکمیت امر مختومه را دارد پس از قطعیت و ابرام قابل تجدید نظر نمیشد ولیکن در مورد احکامیکه مربوط برژیمهای تربیتی میباشد این قبیل احکام تا موقعیکه طفل بحد کبر برسد همیشه قابل تجدید نظر میباشد.

بدین ترتیب طفلیکه خارج از محیط خانوادگی قرار داده شود پدر و مادر طفل یا خود طفل یا قاضی اطفال میتوانند نسبت بحکم صادره در خواست تجدید نظر نمایند ابوین یا خود طفل در این صورت یا لااقل یکسال قبل از صدور حکم تجدید نظر تقاضای تجدید نظر نموده باین منظور که میتوان تعیین کرد آیا کودک در این مدت بقدر کافی اصلاح شده یا نه.

۸- رژیم آزادی مراقبتی

در این مدت معمولاً طفل بطور آزاد زندگی کرده نهایت اینکه فردیکه مأمور این امر است طفل را زیر نظر خود قرار میدهد این دو ممکن است از میان افرادی که در مؤسسات عام المنفعه یا مؤسسات خدمات اجتماعی کار میکنند انتخاب شود.

در حال حاضر بعضی از این افراد بطور قراردادی و همیشگی زیر نظر قاضی اطفال انجام وظیفه مینمایند و بعضی دیگر بنحو افتخاری عهده دار این قبیل امور هستند ولیکن تمام آنها زیر نظر قاضی اطفال انجام وظیفه مینمایند و نماینده او محسوب میگردند.

نمایندگان قاضی اطفال هر هفته یا هر سه ماه گزارشی که حاکی از وضع طفل در این مدت بوده است همچنین تغییری که در روحیه طفل پیدا شده تسلیم قاضی اطفال مینماید.

بموجب ماده ۲۸ فرمان فوریه ۱۹۴۵ طبق گزارشاتی که راجع بوضع رفتار طفل و حالت مجرمیت او برسد همیشه میتوان نسبت بر رژیم متحده در باره طفل تجدید نظر نمود مثلاً موقی که طفل بمؤسسات اجتماعی سپرده شده که بطور دسته جمعی با اطفال دیگر زندگی میکند میتوان محل او را تغییر داد یا او را یکی از افراد فامیل سپرد و یا برعکس.

نتیجه

بطوریکه ضمن گزارش معروض افتاد در مورد اطفال بزهارکار آنچه بیشتر مورد نظر قرار میگیرد در حقیقت همان وضع روانی و نفسانی طفل میباشد نه خود جرم و آنچه مشخص رژیم خاص اطفال مجرم میباشد همان تدقیق در عوارض خارجی جرم است نه خود جرم مجازاتیکه برای طفل تعیین میگردد باین منظور است که معلوم شود کودک مستعد برای قبول چه نوع رژیم میباشد و ارتباطی با جرم ارتكابی را دارد.

منظور از مجازات کودک این است که در آتیه بتوان از وقوع جرم بوسیله کودک جلوگیری نمود.

طفل بزهارکار تابع آئین دادرسی خاصی است که بیشتر مربوط بشناسائی شخصیت و محیط تربیتی او میباشد.

رژیمهای تربیتی که درباره طفل اتخاذ میگردد همیشه قابل تعدیل و اصلاح است.